Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1470522
Raadsvergadering	:	15 december 2026
Onderwerp	:	Verordening Sociaal Domein 2027
Collegevergadering	:	6 oktober 2026
Portefeuillehouder	:	Wethouder Betsy Wormgoor
Steller	:	Mitchell van Lenthe Team Advies sociaal domein

tel. : 0545-250250

Te nemen besluit

1. De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 vaststellen en in werking laten treden per 1 januari 2027.
2. De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2026 intrekken per 1 januari 2027.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Verordening Sociaal Domein bevat het lokale beleidskader voor de Participatiewet, Wet inburgering, het leerlingenvervoer, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De gemeente Berkelland werkt hierbij met de zogenoemde 'Omgekeerde Verordening', naar voorbeeld van een initiatief van Stimulansz.

Vanwege ontwikkelingen in wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en de uitvoeringspraktijk is het noodzakelijk om de verordening periodiek te actualiseren. Door wijzigingen tijdig te verwerken, blijft de verordening actueel, uitvoerbaar en juridisch passend. Daarnaast wordt voorkomen dat wijzigingen zich opstapelen, waardoor op een later moment omvangrijke aanpassingen nodig zijn. In deze actualisatie (bijlage 1) zijn verschillende inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Zie de toelichting van het raadsvoorstel voor een overzicht van de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen. Een overzicht van alle inhoudelijke wijzigingen is opgenomen in bijlage 2.

Argumentatie

1.1 De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 sluit aan op actuele wet- en regelgeving.
Met de actualisatie worden relevante wijzigingen in wet- en regelgeving verwerkt, zodat de verordening per 1 januari juridisch actueel is.

1.2 De verordening sluit aan op gemeentelijk beleid en de uitvoeringspraktijk.
In de actualisatie zijn wijzigingen verwerkt die voortkomen uit gemeentelijk beleid. Daarmee blijft de Verordening duidelijk en uitvoerbaar voor inwoners en uitvoerende partijen.

1.3 Een actuele verordening draagt bij aan rechtszekerheid en een eenduidige uitvoering.
Door de regels actueel en duidelijk vast te leggen, is voor inwoners en uitvoerende partijen helder welke regels vanaf 1 januari 2027 gelden.

2.1 Het intrekken van de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2026 zorgt voor duidelijkheid en rechtszekerheid
Omdat de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 per 1 januari 2027 in werking treedt, is het noodzakelijk om de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2026 per diezelfde datum in te trekken. Door de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2026 formeel in te trekken, is eenduidig vastgelegd dat vanaf 1 januari 2027 uitsluitend de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 van toepassing is. Daarmee wordt voorkomen dat de twee verordeningen gelijktijdig van kracht zijn.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Kanttekeningen en risico's
Periodieke actualisatie van de Verordening Sociaal Domein
Wanneer niet wordt ingestemd met deze actualisatie, blijft de huidige verordening van kracht. Hierdoor verwerken we niet noodzakelijke wijzigingen in wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid. Dit leidt tot onduidelijkheid in de uitvoering, juridische risico's en mogelijke knelpunten bij de toepassing van de verordening.

Financiën
Het maximum van 20 behandelingen vaktherapie in de Jeugdwet wordt geschrapt
De financiële consequenties van deze aanpassing zijn niet te becijferen, maar zullen naar verwachting opgaan in de totale kosten van de jeugdzorg. We conformeren ons aan de regionale inkoop waaraan we deelnemen.

Schrappen zoektermijn jongeren beperkt financiële consequenties
De praktijk laat zien dat veel jongeren die uiteindelijk recht hebben op bijstand, ook na de zoektermijn alsnog instromen. In die gevallen verschuift de ingangsdatum slechts met vier weken. Daarnaast is er nu al een uitzonderingsmogelijkheid voor diverse kwetsbare groepen, zoals jongeren uit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en jongeren die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoren. Voor deze groepen zijn de extra kosten dus beperkt omdat zij vaak al zonder zoektermijn konden instromen. Dit jaar zijn er 50 inwoners jonger dan 27 jaar ingestroomd. Stel dat bij allen de zoektermijn van vier weken zou zijn toegepast, dan betekent dat € 65.000 aan extra uitkeringslasten. Echter, er is in de praktijk al veelvuldig sprake van de uitzonderingsgronden zoals hierboven genoemd.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
De Verordening Sociaal Domein Berkelland bevordert inclusie. Er wordt volop naar mogelijkheden van inwoners met hulpvragen gekeken, zodat zij zo goed mogelijk in staat zijn om mee te doen in de samenleving van Berkelland. Ook de toegankelijkheid en de betere leesbaarheid van deze verordening dragen hieraan bij.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Communicatie
De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 treedt in werking op 1 januari 2027. Na vaststelling wordt deze verordening gepubliceerd op www.overheid.nl en www.officielebekendmakingen.nl.

Initiatief, participatie en rol gemeente
Uw gemeenteraad is bevoegd de verordening vast te stellen.

De wijzigingen zijn voorgelegd voor advies aan de Welzijnsraad en besproken tijdens haar vergadering op 15 september. Tijdens de vergadering zijn de vragen van de Welzijnsraad over de wijzigingen beantwoord. De beantwoording van de vragen is voor de Welzijnsraad voldoende, daarom volgt daarom er geen formeel advies.

De Cliëntenraad Fijnder heeft advies uitgebracht over de inhoudelijke wijzigingen naar aanleiding van de Wet van school naar duurzaam werk en de Participatiewet in balans, waaronder de wijziging van de zoekperiode voor jongeren. Zie bijlage 3 voor de adviesaanvraag aan de Cliëntenraad Fijnder over de inhoudelijke wijzigingen en bijlage 4 voor het formeel uitgebrachte advies van de Cliëntenraad.

Planning en evaluatie
De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 treedt op 1 januari 2027 in werking. Evaluatie en verantwoording van het beleid vinden plaats via de reguliere P&C-cyclus.

Alternatieven
Uw raad kan ervoor kiezen om de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 niet vast te stellen. In dat geval blijft de huidige verordening van kracht en worden de voorgestelde wijzigingen voor 2027 niet doorgevoerd.

Bijlagen:

Bijlage 1	Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027
Bijlage 2	Was-Wordt Tabel Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027
Bijlage 3	Adviesaanvraag voorgestelde wijzigingen aan Cliëntenraad Fijnder
Bijlage 4	Formeel advies cliëntenraad Fijnder aan Dagelijks Bestuur Fijnder

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. J. Jonker	drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 15 december 2026

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2026

b e s l u i t:

1. De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027 vaststellen en in werking laten treden per 1 januari 2027.
2. De Verordening Sociaal Domein Berkelland 2026 intrekken per 1 januari 2027.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 15 december 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Verordening Sociaal Domein 2027

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen in de Verordening Sociaal Domein Berkelland 2027:

Participatiewet

- **Toeleiding naar werk voor jongeren tot 27 jaar:** de verplichte zoektermijn van vier weken voorafgaand aan een aanvraag om algemene bijstand wordt geschrapt, vooruitlopend op de Participatiewet in balans.
- **Ondersteuning van jongeren:** de gemeentelijke ondersteuning aan jongeren tot 27 jaar wordt uitgebreid, onder meer voor jongeren zonder startkwalificatie of met een aanvullende ondersteuningsbehoefte. Hiermee wordt aangesloten bij de Wet van school naar duurzaam werk.

Inkomensregelingen

- **Minimaregelingen en Oekraïense ontheemden:** bij verschillende minimaregelingen, waaronder de Meedoenregeling, het Volwassenenfonds en het Jeugdfonds Sport & Cultuur, wordt vastgelegd dat personen die onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne vallen niet tot de doelgroep behoren.
- **Gemeentepolis:** de benaming ‘collectieve zorgverzekering’ wordt gewijzigd in ‘Gemeentepolis’. Ook voor deze regeling wordt vastgelegd dat personen die onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne vallen niet tot de doelgroep behoren.
- **Indexering van bedragen:** bedragen en inkomensgrenzen, waaronder die voor de individuele inkomenstoeslag, worden geactualiseerd voor 2027.

Jeugdwet

- **Vaktherapie:** het maximum van 20 behandeluren voor vaktherapie wordt geschrapt. Daarnaast vervalt de passage die de indruk kon wekken dat ouders verplicht zijn een aanvullende zorgverzekering in te zetten.
- **Gebruikelijke hulp:** toegevoegd dat het college bij beoordeling de handreiking Gebruikelijke Hulp Jeugdwet hanteert.
- **Vertrouwenspersoon:** de naam van de organisatie voor onafhankelijk vertrouwenswerk in de jeugdzorg wordt geactualiseerd van AKJ naar Jeugdstem.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

- **Gebruikelijke hulp:** de bepalingen over gebruikelijke hulp worden geactualiseerd naar aanleiding van jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep en de HHM-handreiking. Daarbij wordt onder meer onderscheid gemaakt tussen kortdurende en langdurende situaties en wordt rekening gehouden met (dreigende) overbelasting van huisgenoten en mantelzorgers.
- **Definitie mantelzorg:** de begripsbepaling van mantelzorg wordt aangepast en in overeenstemming gebracht met landelijk gehanteerde definities.

Wmo 2015 en Jeugdwet – pgb en procedures

- **Kwaliteitseisen persoonsgebonden budget (pgb):** professionele aanbieders die voor het eerst ondersteuning leveren vanuit een pgb tegen een professioneel tarief, worden getoetst aan de geldende kwaliteits- en opleidingseisen. Deze toetsing wordt gedaan door een toezichthouder vanuit het Sociaal Domein Achterhoek (SDA).
- **Tarievennotitie pgb:** de term ‘kostprijsmodel’ wordt vervangen door ‘tarievennotitie’, waarmee wordt aangesloten bij de terminologie binnen het Sociaal Domein Achterhoek.
- **Vereenvoudiging van herindicaties:** bij de verlenging van maatwerkvoorzieningen kan in daarvoor geschikte situaties worden volstaan met een evaluatieverslag in plaats van een volledig nieuw ondersteuningsplan. Deze wijziging komt voort uit de Brede Monitoring Achterhoek.

Leerlingenvervoer

- **Co-ouderschap:** in de verordening is expliciet vastgelegd hoe aanvragen bij co-ouderschap worden behandeld. Ouders dienen voor de dagen waarop het kind bij hen verblijft afzonderlijk een aanvraag in bij de gemeente waar zij wonen.
- **Individueel vervoer en gedrag:** criteria voor tijdelijk individueel vervoer worden vastgelegd. Daarnaast wordt de mogelijkheid opgenomen om aangepast vervoer te herzien of op te schorten bij onaanvaardbaar gedrag van een leerling of ouder.
- **Kilometervergoeding en eigen bijdrage:** er wordt onderscheid gemaakt tussen de kilometervergoeding voor de fiets (€ 0,12) en voor auto of brommer (€ 0,25). Voor de kilometervergoedingen en de inkomensgrenzen voor de eigen bijdrage wordt jaarlijks aangesloten bij de door de VNG geadviseerde normbedragen.

Algemene wet bestuursrecht / algemene dienstverlening

- **Digitale aanvraagroute:** de mogelijkheid om aanvragen voor Wmo- en jeugdhulpvoorzieningen digitaal via het Burger Portaal in te dienen, wordt expliciet in de verordening opgenomen.